

МЕТОДИЧКИ ИЗБОРНИ КУРС МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Студијски програм за образовање васпитача

школска 2024/25. година

1. Савремени методички правци у подстицању развоја говора
2. Савремени методички правци у развоју почетних математичких појмова
3. Савремени методички правци у упознавању околине
4. Савремени методички правци у ликовном васпитању
5. Савремени методички правци у музичком васпитању
6. Савремени методички правци у физичком васпитању
7. Савремени методички правци у информатичком образовању
8. Савремени методички правци у настави енглеског језика (само за полазнике Мо-
дула енглеског језика; додатни методички изборни курс, уз доплату прекобројних ЕСПБ)

По наставном плану Факултета, студенти Мастер студија бирају један изборни предмет из уже научне области од значаја за израду мастер рада. Настава ће бити организована из предмета за који се јави минимум 15 студената (максимални број студената по предмету је 30). Студенти који су бирали предмете за које неће бити организована настава биће распо-
ређени на друге предмете.

1. САВРЕМЕНИ МЕТОДИЧКИ ПРАВЦИ У ПОДСТИЦАЊУ РАЗВОЈА ГОВОРА

Наставник: проф. др Вишња Мићић, проф. др Владимир Вукомановић Растегорац

Циљ предмета: Студенти формирају најновија методичка знања из области васпитно-образовног рада и практично се оспособљавају за истраживање и подстицање говорног развоја деце, развоја имагинације кроз упознавање и тумачење књижевних текстова и других медија, као и елемената сопствене културе и култура других народа, развоја ране писмености, графомоторике и језичког стваралаштва деце у оквирима интегрисаних активности.

Садржај предмета: Испитивање и праћење говорног развоја деце, сагледавање дечјег поимања света кроз асоцијативни и тест-речник, као и кроз друге експерименталне методе истраживања дечјег говорног развоја. Анализа дидактичко-методичких функција одабраних медијских садржаја. Медији и индуковање интересовања – критичко преиспитивање. Неговање професионалне осетљивости за препознавање ситуација у којима се испољавају дечја интересовања, усмеравање и васпитавање дечјих интересовања. Дефинисање, развијање и ширење истраживачких питања. Систематизовање књижевне и језичке грађе коју је развијање истраживачких питања обухватило – симболичко и иконичко кодирање издвојених садржаја у функцији подстицања претчиталачких компетенција деце. Укључивање елемената сопствене културе и култура других народа у васпитно-образовни процес. Истраживање релевантне литературе и других извора у току припремања методичког одговора на издвојена питања. Сагледавање издвојених проблема и садржаја са становишта других дисциплина. Осмишљавање истраживачког плана. Припрема материјала и осмишљавање подстицајне средине за васпитно-образовни рад. Документовање полазишта и праваца развоја истраживачких питања у раду са децом.

Практична настава. – Сараднички приступ одабраним проблемима и темама: (1) студенти формирају флуидне групе, у кооперацији најпре истражују поједине задате проблеме; (2) на основу интересовања детета или деце са којом раде прате спонтане и подстичу осмишљавање нових проблемских ситуација, на њима граде и развијају пројекат и састављају извештај.

Литература

- **Васић 1991:** Смиљка Васић, *Вештина говорења: вежбе и тестови за децу и одрасле*. Београд: Педагошка академија за образовање учитеља, 119–198.
- **Васић 2000:** Смиљка Васић, *Развојне говорне норме у наше деце*. Београд: Пословни биро, 1–20, 86–98.
- **Мићић 2019:** Вишња Мићић, „Подстицање развоја ране писмености“, Методичка теорија и пракса, бр. 1/2019, Београд, стр. 171–194.
- **Мићић 2020:** Вишња Мићић, *Дете читалац и хронологија читања*, Учитељски факултет, Београд.
- **Рансијер 2010:** Жак Рансијер, *Учитељ незналица – Пет лекција из интелектуалне еманципације*, Загреб: Научне и свеучилишне књижнице, 9–27, 59–91.

2. САВРЕМЕНИ МЕТОДИЧКИ ПРАВЦИ У РАЗВОЈУ ПОЧЕТНИХ МАТЕМАТИЧКИХ ПОЈМОВА

Наставник: проф. др Јасмина Милинковић

Циљ предмета:

Упознавање студената са савременим поступцима при формирању почетних математичких појмова. Конкретизација савремених теоријских и емпиријских истраживања у вези са развојем математичких појмова на предшколском нивоу. Исход предмета је теоријска и практична оспособљеност студента да примени савремене поступке при извођењу активности из математике на предшколском нивоу, поштујући дечје способности.

Садржај предмета

Савремен теорије развоја математичког мишљења. Савремени поступци у извођењу активности за развијање математичких појмова на предшколском нивоу (скуп, број, величина, геометријски облици); Методика израде аритметичких задатака на предшколском нивоу; Математичке способности и њихово развијање код предшколске деце; Математичке игре и њихов значај на предшколском нивоу; Дечје окружење као извор математичких појмова.

Литература

1. Дејић, М. (2015). *Методика развоја почетних математичких појмова*. Београд: Учитељски факултет.
2. Дејић, М., Дејић, Б. (2012). *Математика као игра*. Београд: Креативни центар.
3. Метлина, Л.С. (1984). *Математика в детском саду*. Москва: Просвещение.
4. Polonski, L., Freedman, D., Leshner, S., Morrison, K. (2002). *Matiš za najmladje*. Београд: Svet играчака.

3. САВРЕМЕНИ МЕТОДИЧКИ ПРАВЦИ У УПОЗНАВАЊУ ОКОЛИНЕ

Наставник: проф. др Гордана, М. Мишчевић; проф. др Зорица, П. Веиновић

Циљ предмета

Циљ предмета је омогућити студентима да критички размотре предлоге различитих приступа активностима упознавања околине предложених у актуелној литератури.

Исход предмета

Предмет ће омогућити студентима да утврде теоријске основе различитих приступа активностима упознавања околине, као и практичну примену у оквиру хомогених и хетерогених кооперативних модалитета рада, проблемски оријентисаних модела, егземпларног модела, полупрограмираног модела рада.

Садржај предмета

Теоријска настава

Критичко разматрање предлога различитих приступа активностима упознавања околине предложених у актуелној литератури уз објашњење методичке трансформације садржаја коју би студенти применили. Потребно је да стекну нова, као и да ваљано користе већ стечена знања о неким од савремених модела рада са децом у вртићу.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Практично методичко обликовање садржаја упознавања околине у оквиру хомогених и хетерогених кооперативних модалитета рада, проблемски оријентисаних модела, егземпларног модела, и полупрограмираног модела рада у организовању активности упознавања околине.

Литература (498 страна)

1. Вилотијевић, М. (1998). *Врсте наставе*. Београд: Учитељски факултет
2. Каменов, Е. (2006). *Дечја игра*. Београд: Завод за уџбенике, 117-142.
3. Klein, N., Gilkerson, L. (2011). „Personnel Preparation for Early Childhood Intervention Programs“ in *Handbook of Early Childhood Intervention/* edited by Jack P. Shonkoff, Samuel J. Meisels.- 2 nd ed. New York: Cambridge University Press, 454-483.
4. Мишчевић Кадиевић, Г. (2014). *Прилози иновативном приступу садржајима природе и друштва*. Београд: Учитељски факултет
5. Morrison, G. (2011). *Fundamentals of early childhood education*. New Jersey: Pearson, 5-14, 44-47.
6. Стојановић, Б. (1997). *Истраживачи дечјих душа*. Нови сад: Драгон, 7-63.
7. Шаин, М. (2005). *Сопственим искуством до знања: активности за децу од 4 до 7 година*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 98-162.

4. САВРЕМЕНИ МЕТОДИЧКИ ПРАВЦИ У ЛИКОВНОМ ВАСПИТАЊУ

Наставник: доц. др Вера Вечански

Циљ предмета: Оспособљавање студената за самостални рад у предшколском узрастуна посебно одабраним проблемима ликовних уметности. Развијање и проширивање предходно стечених знања са посебним акцентом на самосталним истраживачким пројектима: од избора проблема, истраживања, до концептуализације могућих начина примене у раду са децом предшколског узраста.

Исход предмета: Савладавањем програма студент је оспособљен за примењивање стручних и научних методичких достигнућа, те самостално решавање практичних и теоријских проблема.

Садржај предмета:

Теоријска настава

Одабрани садржаји блиски предшколском узрасту (ја и свет који ме окружује: материјални и нематеријални свет) као полазиште за осмишљавање ликовних пројеката за рад са најмлађима. Проширивање претходно стеченог знања и искуства о начинима прилагођавања и моделирања ликовних садржаја за рад са млађим узрасним и предшколском групом. Самостални истраживачки рад материјала и поступака ликовног изражавања кроз анализу са професором. Стратегије игре кроз ликовну уметност. Модели, варирање, могући начини осмишљавања краткорочних и дугорочних тематских пројекта итд.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Вежбе прате садржаје предавања. Студенти се оспособљавају за практичну примену теоријских знања кроз њихову методичку интерпретацију.

Литература:

1. Belamarić, Dobrila (1986). *Dijete oblik*. Zagreb: Školska knjiga.
2. Taunton, Martha (1983). Questioning Strategies to Encourage Young Children to Talk about Art. *National Art Education Association*. Vol. 36 (4), 40–43.
3. Хаџи Јованчић, Невена (2012). Уметност у општем образовању: Функције и приступи настави. Београд: Учитељски факултет и Клет.

5. САВРЕМЕНИ МЕТОДИЧКИ ПРАВЦИ МУЗИЧКОМ ВАСПИТАЊУ

Наставник: Проф. др Габријела Грујић

Циљ предмета: Студенти усвајају најновија методичка знања из области музичког васпитања и образовања на предшколском узрасту и практично се оспособљавају за примену тих знања у конкретним васпитним и образовним областима у предшколским условима у којима се тај рад обавља.

Исход предмета: Оспособљеност студената за теоријско осмишљавање и практичну примену стечених знања из музичког образовања у конкретним васпитним и образовним областима у предшколским условима у којима се тај рад обавља.

Садржај предмета:

Теоријска настава

Интердисциплинарна заснованост предшколског васпитања и образовања у области музике. Курикуларно планирање циљева, садржаја, активности и процеса у музичком васпитању и

образовању на предшколском узрасту. Организационе и медијске иновације образовању и васпитању. Праћење и контрола квалитета. Савремене тенденције у евалуацији процеса и резултата рада. Истраживања у области музичког васпитања и образовања. Кроз извођење (певање/свирање) и слушање музике студент упознаје дечју музичку литературу, и искуствено пролази кроз различите видове стваралаштва примереног узрасту предшколске деце. Овладава практичним вештинама и знањима у процесу музичког описмењавања од поставке звука – звучних представа до певања/свирања на Орфовом инструментаријуму. Теоријско утемељење почетне наставе музичке писмености (методе и поступци у оспособљавању деце предшколског узраста за певање/свирање на Орфовом инструментаријуму). Специфичности у методичкој организацији часова музичког васпитања. Планирање циљева, садржаја, активности и процеса у оквиру музичког васпитања. Интегративни приступ у реализацији садржаја (могућности и примери). Вредновање дечјих постигнућа.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Израда интегративних планова. Израда и примена инструмената за праћење и евалуацију резултата рада у музичком васпитању и образовању на предшколском узрасту. Пројектовање малих истраживања у области развоја елементарних музичких способности (слушних и ритмичких).

Литература:

1. Gordon, E. (1997). *A music learning theory for newborn and young children*. Chicago: GIA.
2. Бјерквол, Ј. Р. (2005). *Надахнуто биће*. Београд: Плато, 33-141.
3. Каменов, Е. (2006). *Васпитно-образовни рад у дечјем вртићу – општа методика*. Нови Сад: Драгон, стр.144–204.
4. Радош, М.К. (1996). *Психологија музике*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

6. САВРЕМЕНИ МЕТОДИЧКИ ПРАВЦИ У ФИЗИЧКОМ ВАСПИТАЊУ

Наставник: проф. др Даница Циновић Којић, доц. др Владан Пелемиш

Циљ предмета: Да студенти прошире, обогате и стекну теоријских знања и практичне вештине за остваривање савремених циљева физичког васпитања у раду са децом јасленог, предшколског и припремног предшколског узраста. Исход предмета: Стечена знања и вештине, односно понуђене садржаје из физичког васпитања студенти имплементирају у свакодневни васпитно-образовни рад.

Садржај предмета:

Теоријска настава: 1.Области савременог физичког васпитања са предшколском децом. 2. Портфолио физичког васпитања. 3. Мониторинг физичког васпитања. 4. Ангажованост и оптерећење деце на физичким активностима. 5. Савремени програми и систем рада физичког васпитања у предшколској установи. 6. Повезаност предшколске установе и породице у процесу физичког васпитања. 7. Физичка зрелост и припремљеност деце за полазак у школу. 8. Дијагностика, превенција и отклањање узрока лошег држања тела средствима физичког васпитања код предшколске деце. 9. Коришћење иновационих методичких технологија у физичком васпитању. 10. Технологија за изградњу васпитно-образовног процеса у физичком васпитању предшколаца (планирање физичког васпитања и контрола резултата образовног рада у области физичке културе). 11. Карактеристике тестирања у предшколској установи. 12. Имплементација диференцираног приступа на физичким активностима. 13. Физичко вежбање са децом са поремећајима у интелектуалном и физичком развоју.

Практична настава: Вежбе, Други облици nastave, Студијски истраживачки рад Предложени програм курса усмерава студенте на изучавање савремених достигнућа наших и страних аутора у области теорије и праксе физичког васпитања најмлађих и стицање специјализованих знања, вештине и способности неопходних за данашњу праксу.

Литература:

- Циновић-Којић, Д. (2011). Методика физичког васпитања предшколске деце. Београд: Учитељски факултет, стр.141-230.
- Јевтић, Б.; Радојевић, Ј.; Роперт, Р. (ур.) (2011). Дечији спорт од праксе до академске области. Београд: Факултет спорта и физичког васпитања, стр. 19-27, 249-260, 413-431, 451-460.
- Циновић, Којић, Д. (2000). Физичка зрелост деце за полазак у школу. Београд: Заједница Виших школа за образовање васпитача републике Србије, стр. 5-96.
- Вишњић, Д.; Јовановић, А.; Милетић, К. (2004). Теорија и методика физичког васпитања. Београд: Факултет спорта и физичког васпитања, стр. 1-150.

7. САВРЕМЕНИ МЕТОДИЧКИ ПРАВЦИ У НАСТАВИ ИНФОРМАТИКЕ

Наставник: проф. др Мирослава Ристић, проф. др Данимир Мандић

Циљ предмета: Проширивање и продубљивање знања студената о методичким специфичностима у планирању, реализацији и евалуацији у информатичком образовању. Стицање знања о иновативним приступима везаним за планирање и реализацију васпитно-образовних активности у дигиталном окружењу.

Исход предмета: По успешном завршетку курса очекује се да је студент теоријски и практично оспособљен да примени иновативне приступе у информатичком образовању. Студенти су оспособљени да планирају, воде и реализују са децом предшколског узраста креативне и конструктивне активности у безбедном и стимулативном дигиталном или комбинованом окружењу.

Садржај предмета:

Теоријска настава

Иновације у информатичком образовању. Рана дигитална писменост. Коришћење дигиталних уређаја од стране деце. Дигитална окружења за учење и развој деце. Безбедно и одговорно понашање у дигиталном окружењу. Етика и здравствена безбедност у примени дигиталних уређаја. Ефикасно коришћење и креирање дигиталних образовних ресурса у предшколској установи. Развој алгоритамског начина размишљања код предшколске деце путем игре. Могућности које дигитална технологија пружа деци којој је потребна додатна подршка. Критичко-рефлексивни приступ у примени дигиталних технологија у раду са децом. Акције и интеракције деце у активностима које су подржане дигиталном технологијом.

Откривање могућности дигиталне технологије у развијању пројеката у васпитно-образовном раду. Подстицање ангажовања деце, родитеља и локалне заједнице. Облици родитељске медијације при коришћењу дигиталних уређаја. Дигиталне технологије у развијању програма васпитно-образовног рада. Вештачка интелигенција у планирању и реализацији васпитно-образовног рада.

Студијски истраживачки рад

Креирање модела иновативних приступа у васпитно-образовном раду, анализа и евалуација креираних модела. Оспособљавање за саморефлексивно деловање у пракси.

Литература

1. Бранковић, Драго и Мандић, Данимир (2003): Методика информатичког образовања, Филозофски факултет, Бања Лука и Медиаграф, Београд
2. Воскресенски, К., & Глушац, Д. (2007). Методика наставе информатике. *Универзитет у Новом Саду, Технички факултет „Михајло Пупин “Зрењанин.*
3. Анђелковић Н. (2019). Игре за развој рачунарског размишљања са децом предшколског узраста без употребе технологије. Центар за образовне технологије за Западни Балкан.
4. Жан Франсоа Бах, Оливије Уде, Пјер Лена, Серж Тисерон (2020). Дете и екрани. Службени гласник. Београд
5. <https://www.educatorstechnology.com/>

8. САВРЕМЕНИ МЕТОДИЧКИ ПРАВЦИ У НАСТАВИ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА

(само за полазнике Модула енглеског језика; додатни методички изборни курс, уз доплату прекобројних ЕСПБ)

Наставник: проф. др Наташа Јанковић

Циљ предмета: Достизање вишег (Ц1) нивоа знања енглеског језика студената према Заједничком европском оквиру. Подсећање основних метода и приступа у настави енглеског језика са децом млађих узраста. Упознавање студената са савременим методичким правцима у настави, а посебно у вредновању дечијих језичких знања и способности.

Исход предмета: Студенти ће овладавати вишим нивоом знања енглеског језика (Ц1 ниво према Заједничком европском оквиру). Научиће најбитније одлике савремене методике наставе енглеског језика. Савладаће важне аспекте праћења, вредновања и оцењивања постигнућа деце млађих узраста у настави енглеског језика и научити да их примењују у пракси.

Садржај предмета:

Теоријска настава

Примењена лингвистика као научна дисциплина и значај методике наставе енглеског језика. Осврт на историјски развој приступа подучавању енглеског језика. Подсећање на садржаје методике наставе енглеског језика савладане током основних студија. Савремени методички правци у настави енглеског језика са становишта вредновања ученичких постигнућа. Дефинисање кључних појмова: вредновање и оцењивање. Начини оцењивања према функцијама и приступу. Шта, зашто и како се вреднује и оцењује у настави енглеског језика? Критеријуми вредновања и оцењивања према узрасту деце. Тестирање – основне одлике и врсте тестова, технике тестирања и типологија задатака. Стандардизовани тестови. Међународни и домаћи стандарди и нивои постигнућа у настави енглеског језика. Критеријуми вредновања и оцењивања према врсти тестирања (писмено/усмено/електронско), описно оцењивање, објективност приликом оцењивања. Вредновање знања даровитих ученика и ученика са посебним потребама. Доживотно учење.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад.

Студенти воде дискусију о наведеним темама и самостално истражују и пишу рад о одабраној теми на енглеском језику.

Литература:

1. Brown, H.D. (2004). *Language Assessment: Principles and Classroom Practices*. White Plains, NY: Longman.
2. ESOL Examinations (2011). *Using the CEFR: Principles of good practice*. Cambridge: CUP
3. Gojkov, G. (2003). *Dokimologija*. Vršac: Viša škola za obrazovanje vaspitača.

4. Janković, N. et al. (2020). Principi i kriterijumi ocenjivanja kao osnove vrednovanja postignuća u obrazovanju. U: *Applied linguistics today – language, literature and interdisciplinarity* –The sixth international congress “Applied linguistics today – language, literature and interdisciplinarity”, October 2018, (123-139). Beograd: Filološki fakultet.
5. Janković, N. et al. (2020). Time to Ring Alarm Bells? Students Have a Say. In: *BELLS90 Proceedings*, vol. 1. (265-279). Beograd: Filološki fakultet.
6. Janković, N. (2017). Evaluation, testing and assessment in English language teaching. U: *Evaluation in Contemporary Education - Theory and Practice*. Beograd: Učiteljski fakultet i Novi Sion: Viša pedagoška škola (160-176).
7. Janković, N. (2017). Odnos ocene i postignuća u nastavi engleskog jezika. *Nasleđe*. (39-53). Kragujevac: FILUM, god. XIV, br. 38,
8. Janković, N. (2016). *Vrednovanje jezičkih znanja i sposobnosti u nastavi engleskog jezika*. (doktorska disertacija). Beograd: Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu.
9. Јанковић, Н. (2022). *Вредновање, оцењивање и тестирање у настави страних језика*. FOKUS, Београд.